

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobkyně: **G. T.**, narozena dne X,
bytem U K. 818, V.,
zastoupená Mgr. MUDr. Janou Kollrossovou,
advokátkou se sídlem náměstí Republiky 202/28, Plzeň,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
se sídlem Křížová 25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 13. 9. 2019,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 13. 9. 2019 i jemu předcházející rozhodnutí č. j. X ze dne 15. 4. 2019 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 3 146 Kč k rukám advokátky Mgr. MUDr. Jany Kollrossové ve lhůtě 1 měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku

Odůvodnění:

1. Žalovaná dne 15. 4. 2019 rozhodnutím X žalobkyni zamítla žádost o invalidní důchod pro nesplnění zákonných podmínek, neboť na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-sever dospěla k závěru, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla žalobkyni pracovní schopnost pouze o 30 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami, v nichž tvrdila, že její zdravotní stav byl

Shodu s prvopisem potvrzuje J.P.

nesprávně a nedostatečně posouzen s ohledem na její stále přetrvávající psychické potíže a funkční dopad jejího postižení na pokles pracovní schopnosti. Byla toho názoru, že posuzující lékař zcela pominul jednotlivá omezení, kterými trpí a nepřihlédl k psychiatrické diagnóze. Přitom s ohledem na vážnost jejího zdravotního postižení, poklesla její pracovní schopnost nejméně o 35%. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek svým lékařem, který se ve svých závěrech ztotožnil s posudkem vypracovaným lékařem okresní správy sociálního zabezpečení. Lékař žalované zhodnotil, že v případě žalobkyně se jedná dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který neomezuje tělesné, smyslové ani duševní schopnosti v takovém rozsahu, aby měly podstatný vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou tohoto stavu určil zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII oddíl E, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), kde je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 30–40%. Vzhledem k povaze postižení zdravotního stavu a obsahu doložené zdravotní dokumentace lékař žalované stanovil dolní hranici, tj. 30 %. Neshledal důvod hodnotit stav vyšší mírou poklesu pracovní schopnosti, neboť nebyla naplněna další posudková kritéria. Lékař žalované zhodnotil, že žalobkyni poklesla pracovní schopnost o celkem 30%.

3. Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu, v níž nesouhlasila s posouzením jejího zdravotního stavu tak, jak je uvedeno v posudku vypracovaném žalovanou. Tento je v přímém rozporu s doloženými zdravotními zprávami. Žalobkyně byla přesvědčena, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 1d) vyhlášky o posuzování invalidity. Žalovaná dle žalobkyně rozhodovala na základě neobjektivního posouzení, účelově a nedostatečně zjistila stav věci.
4. Žalovaná, vzhledem k trvajícím výhradám žalobkyně ohledně posouzení jejího zdravotního stavu, ve vyjádření k žalobě navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.
5. Žaloba je důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)]
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje J.P.

2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

9. Z těchto důvodů soud vyžádal, aby plzeňské pracoviště posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí podalo posudek o stupni a případném datu vzniku invalidity žalobkyně, a to s přihlédnutím k obsahu žaloby.
10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly nejméně o 35 %, a proto se v jejím případě jedná o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Invalidita vznikla ke dni 8. 1. 2019 (str. 1, 9 posudku). Posudková komise u žalobkyně shledala postižení, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl E, položka 1c vyhlášky o posuzování invalidity, tj. středně těžké funkční postižení – závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, influencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervů, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení. Míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně zhodnotila posudková komise na 40 %.
11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobkyně není schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze či v nepříznivých klimatických podmínkách. Je však schopna lehčí práce s možností změny polohy v příznivém klimatu. Obsahově se posudek úplně vypořádal s žalobními námitkami žalobkyně. Soud posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise a obsahu posudku účastníci nic nenamítli, žalobkyně se závěry posudku souhlasila.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 40 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícího rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobkyně o invalidní důchod.
13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobkyně není invalidní, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto obě její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná je v dalším řízení vázána skutkovým stavem zjištěným na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita prvního stupně žalobkyně vznikla ke dni 8. 1. 2019**. Z toho bude vycházet při novém posouzení stavu žalobkyně (§ 78 odst. 6 s. ř. s.)
15. Procesně úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení, jež důvodně vynaložila (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaná je proto povinna do jednoho měsíce ode dne právní moci

tohoto rozsudku zaplatit žalobci k rukám Mgr. MUDr. Jany Kollrossové náhradu nákladů řízení v celkové výši 3 146 Kč. Ta se skládá z odměny za dva úkony právní služby po 1 000 Kč [převzetí a příprava zastoupení, žaloba jako podání ve věci samé podle § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], dva režijní paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), to vše zvýšeno o daň z přidané hodnoty ve výši 546 Kč. Soud však nepřiznal odměnu za účtovaný sepis námitek v řízení před žalovanou. Jde totiž o úkon ve správním řízení, v němž žalobkyně nese své náklady sama (§ 79 odst. 3 správního řádu).

16. O nákladech řízení soud rozhodl výše uvedeným způsobem při vědomí toho, že rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu byla usnesením č. j. 6 Ads 209/2019-39 ze dne 29. 1. 2020 přeložena k posouzení otázka ústavnosti tarifních odměn podle § 9 odst. 2 advokátního tarifu za úkony ve věcech nároků fyzických osob v oblasti sociálního zabezpečení, důchodového, nemocenského a všeobecného zdravotního pojištění. Krajský soud totiž rozhodovací důvody usnesení č. j. 6 Ads 209/2019-39 nesdílí:
17. Na věc se vůbec neuplatní čl. 28 Listiny základních práv a svobod, protože advokát poskytující právní službu klientovi není jeho zaměstnancem. Jestliže aktuální judikatura Ústavního soudu k advokátnímu tarifu *bez odůvodnění* konstatuje opak a v *rozporu s jasným zněním* čl. 28 Listiny uvádí, že *každý* má právo na spravedlivou odměnu za práci, není tím být krajský soud precedenčně vázán, neboť tato rozhodnutí neobsahují žádné – tomuto závěru odpovídající – vyložené a aplikované nosné právní pravidlo [srov. výklad v nálezu sp. zn. IV. ÚS 301/05 ze dne 13. 11. 2007 (N 190/47 SbNU 465), zejm. jeho odst. 60]. Výše tarifní hodnoty a související sazba mimosmluvní odměny nebrání advokátovi ani v tom, aby získával prostředky pro své životní potřeby prací (čl. 26 odst. 3 Listiny, pokud by ten vůbec měl na výkon advokacie dopadat).
18. Rozpor s čl. 37 odst. 2 Listiny nemůže být dán, protože profesní povinnost advokáta poskytnout službu kvalitně nezávisí na výši mimosmluvní odměny. Nesprávné je proto konstatování, že stanovením tarifních hodnot dochází ke kategorizaci ochrany základních práv a svobod. Stanovení tarifních hodnot je naopak vyjádřením rozdílné typizované právní složitosti věcí (nikoliv jednotlivých případů), což je přípustný projev snahy o regulaci masových jevů s ohledem na zásahu rovnosti a možnost rozumné uplatnitelnosti těchto předpisů v praxi. Typizace a paušalizace je ústavně akceptovatelným postupem zákonodárství [srov. usnesení Spolkového ústavního soudu publ. pod BVerfGE 98, 365, či z daňové oblasti odst. 37 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/15 ze dne 8. 8. 2017 (N 138/86 SbNU 333; 338/2017 Sb.)], a to včetně zákonodárství upravujícího mimosmluvní odměny za úkony právní služby před soudem (srov. usnesení Spolkového ústavního soudu publ. pod BVerfGE 83, 1, a BVerfGE 118, 1).
19. Za toho stavu je podstatné, zda je rozlišování sazeb svévolné [tak i odst. 16 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 22/19 ze dne 14. 1. 2020 (28/2020 Sb.)], nebo zda výše mimosmluvních odměn v typově určených věcech natolik nízká, že je poskytnutí právní služby pro advokáta ekonomicky nevýhodné a zároveň nemůže počítat s tím, že se mu z důvodu nepříznivých sociálních podmínek klienta dostane odměny smluvní.
20. Svévůli v rozlišování krajský soud neshledal, protože je založeno na věcném kritériu a závěr o typově jednodušší povaze věcí vyjmenovaných v § 9 odst. 2 advokátního není vyloučen (opačný závěr by nutně vedl k porovnávání všech typů věcí vyjmenovaných v § 9 a § 10

advokátního tarifu i otázky, proč v některých věcech rozhodují senáty a v jiných samosoudci). O zásadní ekonomické nevýhodnosti mimosmluvních odměn pak krajský soud žádné poznatky nemá a nepředkládá je ostatně ani usnesení č. j. 6 Ads 209/2019-39. Nehledě na to, v případě částečné ekonomické nevýhodnosti by bylo třeba zohlednit i možnost uplatnění salvatorního ustanovení § 12 odst. 1 advokátního tarifu a celkově i sociální odpovědnost advokátů, kteří právní služby poskytují v privilegovaném postavení (srov. § 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii).

21. Z těchto důvodů má Krajský soud v Plzni za to, že tarifní hodnota podle § 9 odst. 2 ve spojení se sazbou mimosmluvní odměny podle § 7 odst. 2 advokátního tarifu jsou v souladu s ústavním pořádkem a není důvod pro jejich neaplikaci podle § 95 odst. 1 Ústavy České republiky.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 8. června 2020

Mgr. Jan Šmakal, v.r.
samosoudce